Anul I. No. 8. 3 lei Mercuri 1 August 1928

COASTA de ARGINT

Director, OCTAVIAN MOŞESCU
Redacţia şi Ad-traţia
Mircea cel Bătrân
— BALCIC —

Ziarul cultural al Universităţii libere din Balcic

Adm-tor Cap. I. Bercianu
Abonament anual 200 lei

Iser Balcic

Pe ţărmul alb al mării negre.

Se pare că şi veacurile au locuri de odihnă pe lume—aşa ca şi pasările călătoare.

Cum alt-fel să tălmăcim taina oraşului care de mii de ani, pustiit şi dărâmat de războaie şi invazii se ridică neobosit spre o viaţă nouă lui?

Pe ţărmul alb al mării negre, unde azi se îngrămădesc şi îşi caută inspiraţia pictorii şi poeţii, şi unde jalea Măriei sale Regina Maria îşi caută o tristă alinare, au fost şi în alte veacuri poeţi şi pictori, unii aduşi de exiluri, alţii de dragul acestui târâm de minune—şi paşi împărăteşti au trecut pe acelaş întins dobrogean.

Sunt întâlniri în spaţiu—de gânduri şi întâmplări care reinvie. Aceasta ne-o spune până azi cronica porfirogeniţilor bizantini şi gorganele regilor sciţi. Acest pământ trebuie iubit

Va veni de bună seamă şi ceasul în care biserica îşi va aduce aminte că pe ţărmul alb au fost primele bazilici creştine preaslăvitoare ale bunei învoieri.

In destinele oraşului lui Dionis, e fireşte să reapară şi teatrul căutând o nouă putere în amintirea unei tradiţii uitate de mii de ani.

Pentru ţara întregită, să fie acest târâm locul de unde va porni Renaşterea? Nu uitaţi că pentru toată ţara, tot aici începe întâia primăvară care din pom înflorit în pom înflorit se întinde mai departe—aşa cum la slujba bisericească o lumină se aprinde din lumină şi merge mai departe.

Civilizaţia a fost întotdeauna maritimă. Aşa am cunoscut-o şi la egipteni, şi la greci, şi la latini, şi la englezi. Pentru arta noastă şi pentru cultura noastră, ţărmul alb al mării negre are o însemnătate sfântă.

Cine ştie dacă acum mii de ani, între dealurile cenuşii, la lumina candelelor, cărturari stingheri nu comentau învăţături auzite de la Platon, şi purtate de corăbieri până aici unde azi încă pâlpâie atât de modest ca o lumină de opaiţ într'e noapte adâncă—rostul unei universităţi libere, şi a unei gazete de provincie, străpungând bezna.

Adrian Maniu

Clubul nautic al Balcicului

de Emanoil Bucuța

După părerea unor oameni cari cunosc Balcicul de odinioară, cași după a noastră cari îl știm de cincisprezece ani încoace, orașul se schimbă. Era înainte o schelă de grâne, plină de scârțâitul căruțelor împiedicate și de fierberea zgomotoasă a plugarilor din județ, venită în lesuri și căciuli până la debarcaderul cu mahoane colorate. Scriitorii ai întâmplării sau scriitori de talent suspină după acele vremuri. Sunt oamenii unei alte poezii. Viața însă a mers. Balcicul s'a îmbrăcat astăzi într'o nouă poezie. Trebue prinși fiori noui, pe cari îi stârnește ea. Altmintiri ne vom mișca printre valori de muzeu istoric, foarte respectabile pentru toți, ca orice închide osteneli și visuri ale trecutului, dar nu mai puțin în afară de viață. Noi să ne întoarcem în viață. Să intrăm în Balcicul care n'a pierdut nici zarea de safir și de smarald a Mării, nici măgurile lui albe în ruină ca niște peisagii din lună, nici grădinile de migdali și smochini, nici căsuțele așezate în trepte dela apă până în cer, nici oamenii, cei mai mulți de legea profetului, iar ceilalți de aceaș lege cu noi. E un Balcic nou, ascuns încă sub schele. Schelele au să cadă, pe măsură ce clădirea de dedesubt se isprăvește. În parte ele au și căzut. Ceeace se arată ochilor e ca un colț de aur a ceeace va să fie.

Căruțele cu grâne s'au rărit, iar magaziile de piatră dela 1860, ridicate de Turci numaidecât după războiul fericit al Crimeei, s'au dres și și-au vopsit cu verde ușile și obloanele ferestrelor. Tineri, în haine vărgate de bae, sar astăzi de-acolo în valuri. Alte orașe au îndreptat spre ele acele grâne și toată mișcarea de oameni a unui asemenea negoț. Cavarna e plină de milioane și Bazargicul cunoaște o înflorire pe care și-o apără cât poate, simțind-o călătoare, odată cu pajurile autorităților care într'o bună zi au să-și ia zborul de acolo și să s'așeze în Balcicul, capitală a județului atunci, nu numai de drept, ca acum, dar și de fapt. Dobrogea e un pământ dintre Dunăre și Mare. Viața ei nu poate fi legată decât de acește două ape. Orașele-capitale ale județelor dobrogene nu pot fi decât porturi. Silistra și Tulcea, pentru fața care privește spre fluviu, sunt o expresie, ieșită din istorie, a acestui adevăr, așa cum e Constanța, pentru fața care privește spre Mare. Singur Caliacra a rămas lipsit de îndreptarea firească. O lege naturală e călcată aici și ea se răsbună. Turburarea și sovăiala economică sunt o urmare a acestei călcări.

Ea trebue înlăturată cât mai curând. Balcicul e în drept să concentreze între zidurile lui toată viața economică și culturală a ținutului, pe care-l leagă de Mare ca un belciug de argint. Cei cari îl împiedică să ajungă ceeace e rostul lui și foloăse de pe urma acestei împiedicări, să nu-l lovească cel puțin, punându-i, ca o înșelare înainte, un trecut de biete căruțe scârțâitoare și prăfoase, care nu mai trebue și nu mai poate să fie al lui.

Balcicul de mâine a pornit spre valea fără-iarnă, întinzându-se pe coastă, cu un cartier întreg, în mijlocul căruia albește palatul cu ape vii și cu terase înflorite al Reginei. Acel cartier sporește repede și va îndoi și întrei în câțiva ani vechea așezarea a zeului trac al viței de vie și al beției dionisiace. După ce pitorescul Balcicului a fost descoperit, el cristalizează mai departe împrejurul lui și crează. Așezăminte noui se alcătuesc. Puteri ispitite aici din alte părți le ridică. Balcicul e încă pe drumuri, cu toată faima farmecului său, pentru cucerirea acelor puteri. El schimbă un aur de frumusețe, multă vreme nici bănuit, de cei cari îl avuseseră, pe un aur menit să-i dea o nouă făptură. Lumină lui cucerește. Balcicul cel nou se urzește din lumină, iar ce poate da ea judece oricine după cartierul de adevărat stil, care e abea un început.

Universitatea liberă „Coasta de Argint" e numai o formă a acestei vieți, care ivită între ce a fost, caută să-l desvolte spre trepte mai înalte. Clubul nautic înființat de ea zilele acestea, din localnici și îndrăgostiți de o vară ai Balcicului, e un organ al ei de aflare și de cucerire a Mării. Balcicul cel nou se caută în el. Iată două urme, din cele mai smerite, ale pașilor lui.

Emanoil Bucuța

A apărut № 11 și 12 din revista „Pole" a prietenului nostru: d. Ianef, un talentat scriitor dobrogean și un înțelegător vădit al vremurilor de azi.

Pole, publică, pe lângă interesante articole despre literatura bulgară și bune traduceri scriitori români.

•

Poetul Adrian Maniu, va ține în cursul lunei August o interesantă conferință despre Balcic.

• • •

Universitatea libera „Coasta de Argint" va organiza în cursul acestei săptămâni a doua șezătoare a Mării.

Din literatura bulgară

MARGARITE

de Ganca Veleva

A troenit în juru mi cu mărgarite albe,
Cu cântece nesfârșite cu cântece ciudate,
Cu povești triste, uitate, cu nădejdii scuturate
Și încă multe, multe tot mărgarite albe.

Ce călător le-a sădit în mica mea grădină
Cu jar aprins de maci, cu flori ce răsăriau odată..
Atunci zâmbea în taină stăpâna fermecată
A unui vis dalb în primăvara de lumină.

În juru-mi coboară întuneric de odată
Și prin vise cineva împletește salbe
Mie
Din multe, multe, mărgarite albe.

Traduce de G. O.

Culturale

Festivaluri muzicale la Varna

În fiecare an se organizează la Varna o serie de festivaluri muzicale. Aceste concerte urmăresc înălțarea micei lor stațiuni ba'neare și satisfacț unea sufletească a sezoniștilor.

Astfel între 1 și 6 August a. c. vor avea loc tradiționalele serbări muzicale.

Având-se în vedere capacitățile ce vor lua parte, încă depe acum putem pie vedea succesul lor. Și cine s'ar putea îndoi de aceasta, știind că cele mai mari capacități vocale, violoniști, pianiști și alți maeștri bulgari vor participa la aceste festivaluri muzicale.

Iata numele lor: D na Mor'ova, Procopova, Liliana Dobri Hristova, Sașa Popov, Andrei Stoianov, Petar Raicev Maestru Atanasov cu orchestra guarzilor și corurile populare.

Toate acestea ne vor da o săptămână fermecătoare o serbare grandioasă, invidiată de însăși capitala Sofia.

În cursul serbărilor se vor da trei concerte sinfonice, din care unul executat de cor iar al doilea la pian.

Primul concert rezervat exclusiv compozitorilor sloveni: Tchaicovsky, Dvorjak, Korsakoa și P. Stainov.

Al doilea concert de pian împreună cu orchestra va interpreta creațiuni din operile lui Bethoven.

Al treilea îl va da cel mai de seamă maestru violonist bu'gar Sașa Popov, executând bucăți din Mende'son și Bartoldi.

„Coasta de Argint"
Călăuza Universității libere din Balcic
Prețul unui exemplar lei 40

Dela Universitatea Liberă „Coasta de Argint"

Intâia șezătoare a Mării—Comemorarea Regelui Ferdinand

În cei doi ani de până acum, Universitatea liberă a Balcicului a lucrat mai mult în domeniul teoretic. Ea și-a îndeplinit rostul cultural, de împărtășire prin cursuri și conferințe oaspeților de vară și Balcicienilor, o problemă care preocupă literatura, arta și știința românească. — Ceeace alcătuia caracterul ei propriu, deosebit de al tuturor așezămintelor cu activitate asemănătoare, a eșit dela început la iveală. Era legătura cu Marea și cu frumusețea căutată de toți artiștii plastici, a locurilor. Conferințele de estetică și despre Marea au precumpănit.

Anul acesta latura practică a putut să fie îngrijită și ea. Cuvântului ori cât de frumos, dar trecător ca o coloraţie unică dar de o clipă, a golfului i se adăogat fapta. Au fost întâiu publicațiile de tot felul de mult încă puse la cale. În frunte ca vechime și ca intenții, trebuie așezată foaia „Coasta de Argint". Ea ese la zece zile, în două limbi și în curând în trei, cu articole și informații despre Universitatea liberă, Balcic și culturile celor trei popoare care conlocuesc în aceste părți. Pe lanța scopurile dela sine înțelese ale unei asemenea publicații „Coasta de Argint" lucrează pentru apropierea prin cunoștere a ceeace au mai de preț în limba proprie, dintre Români, Bulgari și Turci. Ea e o foaie dobrogeană în cel mai bun înțeles al cuvântului și își urmează drumul bine întâmpinată de toți.

După foaia periodică trebuie să vie cartea „Biblioteca Mării" din care a apărut zilele acestea „Călăuza Coastei de Argint", e menită să implinească această dorință. Cum o arată numele, ea se mărginește la probleme locale și regionale și e ca atare, deși abia la început și încă mai mult o intenție, o colecție cum în România n'am cunoscut. Pentru întâia oară, Marea și ceeace ea înseamnează pentru azi și desvoltarea viitoare a țării, dă naștere la organizarea unor astfel de mijloace de cercetare și în acelaș timp de apotezare.

Au fost apoi întreprinderi cu caracter deadreptul comercial, Universitatea liberă are acum un local al ei, în care a deschis mai de mult o „Librărie a Mării", mai înzestrată cu cărți alese decât orice librărie din Cadrilater, și a inaugurat de câteva zile un cinematograf, necunoscut înainte în Balcic lipsit de electicitate. Întâia reprezentație, cu filmul „Coastei de Argint" făcut de Societate pentru punerea în valoare a plajei dela Ecrene, s'a dat cu prilejul intâiei șezători a Universității.

Artiste dela teatru Național, aflate în Balcic, și-a dat cu bunăvoința contribuția, Doamna Negrea a renviat „Harpista" lui D. Zamfirescu, în care Mira mare cântă ca un refren și Domnișoara Mierlescu a arătat în versuri de Haralamb Leca, de mult uitate, și a arătat mai cu seamă cu o frăgezime de expresie personală cum se poate naște o dragoste din prune.

Dacă conservatoarele de artă dramatică ar cultiva ca noi literatura zilei, legătura cu poeții de odinioară, oricât de învechiți ar fi ei s'ar pierde și am fi mai săraci decât asemenea prilejuri ne dovedesc deodată, cu mare uimire că suntem. Laudă se cuvine Conservatoarelor de artă dramatică, rămase, cel puțin ele, și în programe de studiu, ca în nume conservatoare!

D-l Emanoil Bucuța a vorbit despre Cluburi Nautice, arătând cum ele au îndoitul rost la noi, să folosească în întâiul rând sportiv mariie noastre are Dunărea și Marea pentru înot, vâslit, călătorit și apoi să trezească dragostea un popor de uscat față de un element până astăzi rămas aproape nedescoperit în Cetatea Carpaților și în sesul Dunărean. Universitatea liberă a hotărât în ființarea întâiului Club Nautic maritim, cu o asemenea îndoită activitate. Hotărârea a apărut tuturor ca o încheere firească a unor gânduri care în alte domenii în acela de piidă al conferințelor și publicațiilor își găsisere mai de mult un început dă realizare.

În sâmbătă amintirii unui an dela moarte Regelui Ferdinand, Universitatea liberă a crezut că e datoria ei să schițeze un portret al Suveranului Unirii. Luând parte alături de autorității și public la cântările bisericești ale parastasului, ea a vrut să se apropie într'o singurătate mai mult academică împreună numai cu ascultători obișnuiți ai cursurilor de omul de studiu discret și de gust ales, care a împodobit vreme de teisprezece ani, cu glorie și cu durerile lui Tronul României.

Conferința aceasta de comemorarea a fost ținută de D- Emanoil Bucuța. Balcicula fost o zi întreagă, un oraș dela marginea Mării care-și aduce aminte și se uită la o COROANA eșită din valuri.

РЕБРИСТИЙ БРЯГЪ

ВЕСТНИКЪ ЗА КУЛТУРА НА БАЛЧИКСКИЯ СВОБОДЕНЪ УНИВЕРСИТЕТЪ

УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ
Пиаца Пъчей № 27—Базарджикъ

лавянската епопея

Тази есень ще бж-ъ изложени въ Пра- картинитѣ на чех-ия художникъ Ал-нсъ Муха. Върху я табла майстора ра-ти отъ 10 години.

Славянството ма-ръ и винаги страда-отъ своя сепарати-мъ, дава своитѣ го-ми дейци, които не мо обединяватъ и върззватъ отдѣлнитѣ авянски народи, но служатъ своята бо-ествена литургия резъ вѣковетѣ на цѣ-то човѣчество. Ако змлиловъ съ право рече Л. Толтой па-иархъ на славянска литература, то А. уха е патриарха славянската живо-сь.

Въ аулата на реал-та U stuolanky въ Пра- професора довър-ва нѣкой отъ грама-итѣ табла. Посветил на всички славянски роди по една карти-на, като е изразилъ епическитѣ имъ момен-ти съ познанието на до бър историк. изтънчен естетъ, вѣщъ рисувач и гениаленъ художник.

„Златниятъ вѣкъ на славянската книж-нина“—е таблото, пос ветено на българитѣ. Симеонъ Велики, вече старецъ, съ изпито ли-це на аскетъ, но съ о гъня на просвѣтлението въ очитѣ твори ок-ръженъ отъ мждреци тѣ, отрупани въ рабо та и скъпи пергаменти. Кирилъ и Методий, Го-раздъ, Сава, Климентъ и др. ученици въ бла-городния тонъ на свети икони произнасятъ своитѣ нѣми молитви къмъ невидимия Богъ.

Въ всичко това нѣма пози и театрални костюми—нѣма парад. Има златенъ вѣкъ, златна мисъль, златна работа, които миналото и робството бѣ покри-ло съ мракъ. Но чисто-то злато не ръждясва.

Още въ три табла българскиятъ типъ е застжпенъ.

Нѣма славянинъ, комуто да не се стоп ли сърцето и да не бж-де поразенъ предъ то-ва изкуство.

Художникътъ е билъ въ България и пази хубави и мили спомени за българитѣ

А. М.

Музикалнитѣ тържества —въ Варна ще се открият на 1 Августъ и ще продължатъ до 6 сжщия месецъ. Щели да участ-вуватъ едни отъ най ви-днитѣ музикални сили отъ цѣла България.

—Поетътъ Адрианъ Маниу е изявилъ жела-ние да държи една кон-ференция въ Свобод Унив, отъ гр, Балчикъ, за Балчикъ.

—Свободния Уни-вер. „Сребристий брѣгъ“ отъ Балчикъ организира за презъ настоящата сед-мица за вторий пжть „морски празденства“

МОЯТЪ ПѢВЕЦЪ

Въ менъ спи единъ мечтатель страненъ,
единъ пѣвецъ на стихове мистични.
Той шепне съсъ езикъ поетиченъ
каждемъ го разбудя отъ своя сънъ обаянъ.

Надъ моя духъ всесиленъ господаръ е,
гласътъ му пъкъ е зовъ на бойни тръби;
разбуденъ той желай да ме опие
съ чаровния неземенъ свой нектаръ.

Той вдъхва въ моя стихъ музика нова
катъ шепота зефиренъ тиха, блага
и рони листъ следъ листъ отъ криноветѣ.

Статуи бихъ желалъ да му сж стиховетѣ,
че не съ перо сж писани нелепо,
а ваяни отъ мраморъ—камъкъ съ длето.

Mihail Codreanu.

НОЩЬ

Дивна юлска нощь разви матови воали,
Стихна бурното море безкрайно.
Лекъ зефиръ немирнитѣ вълни погали
И имъ шепна дълго нѣщо тайно.

Луната тайнствено задъ облаци надзърна,
Трепетни звездички чудно заблестѣха.
Тишина дълбока земята обгърна;
Далече въ безкрая чайки отлетѣха.

Виолета Батенко.

КЛОНЕТѢ ПОЧУКВАТЪ.

Клонетѣ въ прозора почукватъ,
тополитѣ тихо потрепватъ
И всичко за тебе ми спомва
и бавно къмъ менъ приближава.

Звездитѣ надничатъ въ езерото гладко
и му джлбинитѣ осветяватъ
И всичко мойтѣ—скърби усладява
и мисъльта ми изяснява.

Облацитѣ черни отлитатъ далече
за да проблесне луната
И всичко ме радва и мигомъ довлече
скъпия споменъ за тебе.

Михаилъ Еминеску

ХУБАВАТА ГИНА

(Легенда за Базарджикъ)

По низкитѣ възвишения на югъ отъ Базарджикъ ъ мѣстностьта на днешно-о „Гази Баба“— тогава шу-яха вѣковни дървета на-ежели съ обиленъ плодъ, дивитѣ лози обвили о-ромнитѣ имъ стъбла висо-о върззваха сочни кичури. ъсти, девственни, непрохо-ими гори се простираха на юго-истокъ и юго-западъ тъ малката паланка Хаджи-глу Пазарджикъ 1) и се ливаха съ гъститѣ драки а дивата Черна-Гора 2). Е-инъ, единственъ тесенъ, не-авенъ пжть лжкатушеше а гр. Варна, презъ тъм-итѣ и дълбоки сенки на плелитѣ се върхове дър-ета, въ който никога калъ-а не исъхваше, защото слън-въ лжчъ не проникваше.

И тамъ кждето се вмък-аше този пжть между сх-упенитѣ бордеи на Хаджи-глу Пазарджикъ, надалечъ тъ високия дървенъ мость, динъ богатъ чужденецъ ст-роеше своитѣ сараи. Години реме непрестанно загорча-и градиха, години време укътъ на майстора кънте-ше по гранитнитѣ камъни и години минаха до като издигнатъ последния високъ чардакъ. Широко наоколо градина залесиха и най ху-бави цвѣтя въ нея насадиха. И години време бѣловласи старци подъ сенчеститѣ ка-ваци около шадрафана, пре-брояваайки тежкитѣ си кех-либарени броеници едни други се питаха:

—Какъвъ ли е? Нѣкой благородникъ паша, бей, или богатъ ага? Търговецъ или царски човѣкъ?“. Години се минаха. Високъ и гъстъ бръ-шлянъ обви високитѣ сарай ски огради, буйни фонтани шумяха въ градината. Зву-кътъ на дарето до късни зори не преставаше, пѣсни-тѣ стихваха в'едно съ из-грѣването на зорницата. Тъмни силуети се очертава-ха презъ светлитѣ между-ни на проворцитѣ, голи те-ла се кършеха въ сладост-на нега. Но никой не узнакой бѣ тоя богаташ, за какво бѣ-ха тия оргий, срѣднощни вак-ханалии и безумни пѣсни и луди игри.

Тайна бѣха високитѣ сараи за беднитѣ жители на малката паланка, тайна ос-танаха тѣ, както въ тайна остана развалинитѣ на пос-ледния срутенъ и унищоженъ отъ стихийния огънь високъ чардакъ на богатитѣ сараи...

. . . .

Първи петли бѣха пропели. Високи огнени езици лазеха по тъмнитѣ стени об-вити съ бръшлянъ въ тъм-ната нощь. Безуменъ викъ се разнесе отъ високия чар-дакъ, процепи среднощнитѣ покои и замря въ далечина-та надъ тъмнитѣ гори.

Наскачаха полусъннитѣ жители на малката паланка, но никой не посмѣ да се до-ближи. Снажни воини съ го-ли мечове пазѣха вратата.

— Така отмжщава ху-бавата Гина, така отмжща-ва хубавата Гина! — Единъ бѣ викътъ отвжтре и вои-нитѣ отдалечаваха любопит-нитѣ съ размахали мечове въ въздуха.

—Така отмжщава ху-бавата Гина!.

При зори, когато по-следния зидъ рухна и че-ренъ димъ затъмни ясното небе, млади войни съ наве-дени глави стояха, като вка-менени. Предъ нозетѣ имъ лежеще безжизнения трупъ на млада девойка. Тънка а-лена струя отъ кръвъ браз-деше руменитѣ й страни; смъртьта бѣ приковала по-следната и усмивка по сту-денитѣ й устни.

—Така си отмжсти ху-бавата Гина—въ единъ глас промълвиха тѣхнитѣ уста и единъ по единъ поеха къмъ гората. Но единъ последенъ отъ тѣхъ остана, заби хан-жаръ въ гърдитѣ си и труп до трупъ тамъ остана . . .

. . . .

Кой бѣше този, които издигна до низкитѣ бордеи на Хаджиоглу Пазарджикъ великолепни сараи, кой бѣ-ше тоя, които за една ве-черь ги преобърна въ прахъ и пепелъ и коя бѣше хуба-вата Гина?..

Коя бѣше хубавата Гина?

Дълги години следъ това беднитѣ жители на малката паланка, като че ли презъ сънь се вслушваха по отдалечаващитѣ се стжпки на снажнитѣ, млади войни отекващи последния зовъ средъ огненитѣ езици на високитѣ сараи: „Така отмж-щава хубавата Гина“ . . .

. . . .

Години минаха.

И средъ развалинитѣ обрасли съ бурени не вед-нажъ презъ тъмнитѣ нощи тамъ единъ гласъ отекваше „Така отмжщава хубавата Ги на“.

А сега никой не знае, че на мѣстото на нашата градска градина едно време дивни сараи се издигали, че само за единъ мигъ стра стнитѣ припѣви на измжчени девойки подъ ударитѣ на даарето се преобърнаха на жарь и пламъци и никой не знае какъ Гина заби хан-жаръ въ сърцето на своя повелитель и сама тури край на живота си предъ нозетѣ на своя възлюбенъ.,...

Само въ тихитѣ звездни нощи, кога стихватъ по-следнитѣ звуци на модер-ния чарлстонъ и шими, в'ед но съ изчезването на по-следнитѣ стжпки на влюбе-нитѣ двойки по опустелитѣ алеи подъ клонеститѣ бре-зи, като че изъ земнитѣ не-дра едва чуто прокънтява:

„Така отмжщава ху-бавата Гина“.

Я. Х. Яневъ

1) гр. Базарджикъ въ турско вре-ме.
2). днесъ Батова.

گوش ساحل

— بالچق آچیق هوا دارالفنوننك علمی غزته‌سیدر . —

مدیری :
اوقتاویان موشه‌سقو

ادارەخانه ی
بالچق ، ستارادا و اسپه لاسقار 1 نومرول دائرۀ مخصوصه‌در .

آبونه شرائطی
سنه‌لکی 200 ــ نسخه‌سی 3 له‌یدر .

بالچق حقنده بر قاچ سوز

مادی و معنوی یورغونلغمی ازاله مقصدیله زیارت ایتدیکم بالچق ، بنم ایچون بر استراحت و سکونت کوشه‌سی اولدی .

مثل پك نادر بر کوزللکه مالك اولان قوآستا ده آرجینت [٭] ـ «گوش ساحل» ـ اکر کندیسنه لایق اولدیغی اهمیت و بریلوب ده بانیلیرسه وطنمزك اك کوزل پارچه‌لرندن بری اولاجغی بدیهیدر .

هواسی لطیف ، باییرلری بر نعمتدر . فقط بالچق نه قدر منتخب ، بنم ایچون نه درجه دلکشا دخی اولسه ، بویوك بر پلاژ کورمك ایسته‌ینلر ؛ اکرنه ، یه کیتمه‌لیلر . اورادەکی پلاژك بر اشی دنیانك هیچ بر قطعه‌سنده موجود دکلدر .

طبیعتك آلهی رنکنی کورمك ایسترسه کز قالیاقرایه کیدیکز . بورانك قیزیل قیالری ، ـ زمرد ایله یاقوتك بر آراده قاینا شوب اریمه‌سیلهرك آلهوارى بیله جذب ایدن کوزللكی ـ دکزك اسرار انکیز درینلکی ، اشبه مائل ماویلکیله بر اختلاف تشکیل ایدر .

«کلاره» ده بر کونش غروبنی تصوبر ایده بیلمك امکان خارجنده‌در . اویله آن اولورکه چوراك طوپراغی قیزیل بر رنکله مستور قالیر .

چیچك آچه موسمنده ایسه کونشك غروبی ، کرۀ ارضك آنه‌لره یاندیغی آ آندیرر .

حزیرانده قیر چیچكلری ، بوتون دویرو‌جه اوواسنی ـ الوان رنکارنکیله ـ مزین بر باغچه حالنه افراغ ایدر .

متوفی قرالمز فردیناند «تکه» چاییرینه (حقیق جنت باغچه‌سی) اسمنی ویرمشدی .

گوش ساحل سوه‌ن هر کس کبی بن ده اونك ترقی و تعالی ایده‌جکنی امید ایدیورم . فقط اونك حال و موقع طبیعیسنك دکیشمه‌مه‌سی هر آرزومك فوقنده‌در .

بو قطعه‌یه بو قدر یوکسك بر قیمت و اهمیت ویرمه‌مزك اسبابی ، موقع طبیعیسنك خارق العاده شدت و سرتلکیدر .

[٭] قره دکزك «کلاره» بورنندن «ا کره نه» یه قدر اولان ساحله «قوآستا ده آرجینت» ـ گوش ساحل ـ تعبیر اولیور .

بالچقده «گوش ساحل» جمعیتی

طرفندن هرسنه انعقادی متصمم اولان
«Universitatea libera» خلق
درسلری «قورسی» بو ییل
پرنسس ایلیانا حضرتلرینك
بر نطق افتتاحیه‌سیله
باشلادی .

«گوش ساحل» جمعیتی 1928 یازینك اوچنجی دوره خلق درسلری قورسنه ، 14 تموز پازار کونی پرنسس ایلیانا حضرتلرینك بر نطق افتتاحیه‌سیله باشلادی .

صالون ، بالچغك مناظر طبیعیه‌سنه مفتون ـ بالخاصه پازارجقدن کلن ـ مسافرلری استیعاب ایده‌میه‌جك درجه‌ده قالابالقدی .

پرنسس ایلیانا حضرتلری ، قورسك رسم کشادی ضمننده لطفاً ایراد بویوردقلری نطقلرنده ، خلق درسلری قورسلرینك نه مقصدله تأسس ایتدیکنی ، هدف و غایه‌لرینك شکل و ماهیتنی کنیش بر وقوف تام ایله ایضاح بویوردیلر .

بعده اوقتاویان موشه‌سقو ، خلق درسلری قورسلرینك فوائد عامه‌سندن باشقه شهرمزك مادة اولدیغی قدر معناً دخی حائز اولدیغی قیمت و اهلینك تعالیسنه وسیله تشکیل ایده‌جکلندن بحث ایتدی .

پرنسس ایلیانا حضرتلرینك ایراد ایتدكلری نطقلرینك اك شایان دقت بولدیغمز قسملرنی ذیل عنواننده درج ایدیورز :

«بورایه صورت تشریفمدن و تشریفمك غیطلکزده اویاندیردیغی حرارتلی رسم قبولدن چوق ممنونم . امید ایدرم که بو زمرۀ منوران ، بالچغك ترقی و تعالیسنك حقیقی بر امکداری اولاجقلردر .

افندیلر ! شهریکز او قدر کوزل ، او قدر صنایع طبیعیه ایله مزیندرکه اونك بو محقق کوزللکنی کورمك ایچون چوق مستثنا بر کوروشه لزوم واردر . بز که هر ثانیه حیاتمز بو کوزللك ایچنده کچیور . نه یازیق که بو کوزللك قارشیسنده لال قالان روحمز ، طبعی بر آلیشقانلقله صاغیر و ابکم سکوت ایدیور . چوق سوزه نه لزوم واردر ، او . طوردیغکز اوطه‌نك پنجره‌سنی آچارق دکزه قیصه بر نظر عطف ایده‌کز ، سزی خیالاً نامتناهی بر عالمك آسوده بخش وارلغنه القایه اك امین بر واسطه‌در .

محترم افندیلر ! ایشیتدیکمه کوره بوراسنی بر «Arta» آرتا شهری یاپمق ایسته‌یورمشکز . بو صورتله بنی شکزدن چوق ممنونم . فقط دقت ایدیکز که آرتا نامنه یاپاجقکز اجراآت ، یاکلش حرکاتکزله معکوس بر نتیجه ویرمه‌سین . بو خصوصده سزه رمجینا حضرتلرینك ویردیکی فکره توافقنده چالیشمه کزی توصیه ایدرم .

حاصل ، مساعیکز مفید و مشکور ، غایه‌کز امین و دوامل ، محیطکز مساعد اولسون . و بو وسیله ایله بالچغی مأمولك فوقنده بر آرتا شهری حالنه افراغ ایده‌کزك اك صمیمی بر تمنیم اولدیغنی عرض ایله ختم کلام ایلرم .»

صوکره اماتوئل یوقوتسا جنابلری ، (نوروەچ) ك مشهور شاعری «ایبسەن» حقنده ازجمله دیمشدرکه : «خلق دارالفنوننك ، یوزنجی سنۀ دوریه‌لری مناسبتیله یاد و تجلیل ایده‌جکی اوچ بیوك شخصیت (تولستوی) (ن) و (ایبسەن) در . اولا ایبسەنی بحث ایده‌جکز . بو ، دوغدیغی و یاخود یاشادیغی مدنك تاریخی تقدمی اعتباریله دکل ، بالعکس اثرلرینك قیمت علویه‌سی نقطۀ نظرندن الزمدر . او ، بر دکز عاشق طائفه کلشدر . دالغه ، اونی کزدیکی یرده تعقیب ایتمش ، یشادیغی و جانلاندیردیغی درامەلرك اك سوسل ده‌قوری ، اك روحفزا اورکستراسی اولمشدر .

غربغتاد ، برکین ، روما ، درەست و مسقط رأسی اولان نوروەچده امرار حیات ایدن شمال شاعری انساناری سومش و اثرلرنده هیچ بر غیر طبیعیلك کوسترمه‌مشدر .»

روماتیا قرالیچه‌سی
ماریا

«گوش ساحل»

بر صحیفه‌سنی تورکجه‌یه تخصیص ایدن «گوش ساحل» ، تورك منورلرینك مظاهرتی شکرانله قارشیلایاجقدر .

کلبك

شیمدی منوالك ، پر ادا ، نازنده بر کلبك ... خرامان ، مهتز قانادلریله قیرلرده دولاشیورو ، چیچکدن ، چیچکه قونارق آتلیور ، صیچریور ، قوشیوردی ..

مزەدی منزشه ، ابدی شوقنه پایان یوقدی .. زوالی او ، هر کون کزوب جیلدیرامیه محبت ویردیکی بو چیچکلری ، هر کون دولاشوب پر ذوق و حظوظ پیوش قالدیغی بو یشیللکلری یار و اغیاردن خالی ظن ایدییور ، بونك ایچین لایزال بر سرور ایله دائما اوچیور ، اوچیوردی ..

ینه بویله بر کون ... مفتون بهار ، ادالی ، جاذبه‌دار ، مبشر ابدیت کبی .. پترمك قاناد لریله چیرپنارق قیرلرده چیچکلر آرەسنده کاه ایغیور ، کاه قالقیور ، قوشیورو قوشیوردی ..

فقط نا کهان ، خائن و قوی بر ال ، بو زوالی کلبکی قانادلرندن یاقالادی . قورتولمق ایچون پك چوق چیرپینان شیمدی او ، خائن آوجینك ظالم پارمقلری آره‌سنه غبار رنکینی ترك ایدەرك بیتاب ، عاجز و نالان یرلره یووارلاندی ، قالدی ...

17 ایلول 1921 ـ بالچق
احمد زندالی

Tip. „COMERCIALA" Bazargic